

DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
—
Oglaš v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
—
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MAY 12, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 111

ČETEK NEMŠKE POMLAD- NE OFENZIVE NA KRIMU

Enizvo na Krimu se hočejo Nemci po-
lastiti bogatih ležišč olja na Kavkazu
ter si odpreti pot v Iran.

250 MILJ DOLGO FRONTO JE VRGEL HITLER
DVA MILIJONA MOŽ IN 2.000 PRVO-
VRSTNIH LETAL

NEW YORK, torek, 12. maja. — New York Times poroča, da so pričeli Nemci z dvemilijonsko vojsko in 2.000 prvovrstnih letal svojo pomlad-
nizvo na 250 milj dolgi
med Dnepropetrovskom
in Krimom. Nemci so se
na Krimskem poloto-

rodiranje proti Kerču

OSKVA, 12. maja. — Prvi
nemški spomladni pritisk
prišel včeraj na vzhodnem
fronti. Nemci so se pro-
drali proti Kerču. Proti
Kerču so Nemci pro-
drali proti Kerču. Proti
Kerču so Nemci pro-
drali proti Kerču.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Brambovci Leningrada poro-
čajo, da Nemci kopljejo in
gradijo na tej fronti zakope,
stoječ do pasu v mrzli vodi. So-
di se, da nameravajo podvzeti
splošen napad na to mesto, ki
se tako trdovratno brani.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Na drugi strani fronte ni bi-
lo danes večjih izprehemb. Vče-
raj so Rusi sestrelili 38 nemških
letal, dočim so jih sami izgubi-
li 12. Iz 3. maja so izgubili
Nemci 209 letal, Rusi pa 98.

Razkrinkanje faši- stov in apizarjev v delavskem gibanju

Voditelji avtnih delavcev so
ožigosali Johna L. Lewisa
zaradi njegovega napada-
nja Philipa Murrayja.

DETROIT, 11. maja. — Vo-
ditelji 115.000 delavcev C. I. O.
United Automobile Workers v
54 Fordovih tovarnah so se da-
nes obvezali, razkrinkati "do-
mače fašiste in apizarje, ki so
pripravljeni sabotirati Philipa
Murrayja ter vojno prizadeva-
nje v prid svojih političnih in e-
konomskih ugodnosti."

Tako je izjavilo na svoji kon-
ferenci za obnovev zahtev v
kontraktih 127 delegatov nato,
ko je R. J. Thomas, predsednik
unije avtnih delavcev, kritiziral
Johna L. Lewisa, predsednika
unije premogarjev, zaradi nje-
govih zadnjih napadov na Phi-
lipa Murrayja, predsednika C. I. O.

Konferenca je tudi obsodila
dobičkalovce, "ki se poslužuje-
jo sedanje nujnosti za delanje
velikih dobičkov na račun sploš-
ne publike in vojnih prizadeva-
vanj, dočim vpeljejo po zamr-
njenju mezd, da bi lahko nade-
ljevali svoje profitarstvo."

PORUŠENJE RADIO- POSTAJE

VICHY, 11. maja. — Antina-
cijski teroristi so danes dinami-
tirali in porušili največjo pro-
nemško radio postajo v zasede-
ni Franciji — Radio Paris.

Poročila naznanjajo, da je bi-
la postaja dinamitirana zgodaj
danes zjutraj ter da je eksplozija
porušila visoke stolpe postaje,
ki se je nahajala 130 milj
južno od Pariza. Destrukcija je
bila tako popolna, da bo vzelo
mnogo časa, preden bo postaja
zopet zgrajena in zmožna odda-
je.

JAPONCEM PRIMANJKU- JE SUROVIN

NEW YORK, 9. maja. —
Nemški radio je danes naznanil,
da so Japonci kljub svojim na-
glim zavojevanjem v veliki po-
trebi surovin. Japonska vlada je
odredila zbiranje starega železa
in bakra po vsej deželi.

MIKADO ČESTITAL GENERALOM

TOKIO, 11. maja. — Japo-
nski radio naznanja, da je poslal
japonski cesar brzojavne čes-
tiske svojim armadnim genera-
lom in mornariškim poveljni-
kom na Burmi v priznanje nji-
hovih akcij na Burmi in v In-
dijske moceanu.

Lepe okrožnice

Iz urada župana Franka J.
Lauscheti smo prejeli lepe o-
krožnice, na katerih je naslika-
no nameravano poslopje vojne-
ga centra, ki se bo zgradilo na
županovo pokobno na Public
Square-u. V okrožnici so pojas-
njeni tudi nameni, katerim bo
služilo to poslopje. Okrožnice
dobite brezplačno v našem ura-
du.

Delegatje "Krasa"

Društvo Kras št. 8 S. D. Z.
je izvolilo sledeče delegate za
10. redno konvencijo SDZ: Jo-
ško Penko, Joško Jerkič, Mihael
Lah, Frank Znidaršič, Mary Ko-
bal in Jennie Koželj, namestni-
ki pa so: Jennie Kapel, John
Cerne, John Kapel, Anton Ste-
fančič, John Strancar in John
Pirih.

ZADNJE VESTI

LONDON, 12. maja. —
Prizadevanja nemških ar-
mad, ki so pričele svojo of-
enzivo, s katero si hočejo
utreti pot skozi Krim na
Kavkaz, da se dokopljejo
do kavkaškega olja, so raz-
bita, ker so vrgli Rusi Nem-
ce z velikimi izgubami na-
zaj.

Podrobnosti o bojih na
Kerč polotoku še niso zne-
ne, toda nemški radio toži,
da imajo Rusi tam silne u-
trdbe ter da stoji nemške
in rumunske armade na-
sproti mnogo številnejšemu
sovražniku.

VICHY, 12. maja. —
Francoski antinacisti so
bombardirali pet pariških
hotelov in restavracij, ki so
jih Nemci rekvirirali zase.
Nemci so zaprli ves okraj
v prizadevanju, da njamejo
storilce.

Naciji in fašisti ne morejo Malto do živga

Od sobote do ponedeljka so
sestrelili ali poškodovali
angleški letalci nad Mal-
to 101 letalo osišča.

VALETTA, Malta, 11. maja.
— Silno ojačena angleška zrač-
na sila je skupno z antiletal-
skim topništvom sestrelila ali
poškodovala tekom 72 ur 101
letalno osišča, med temi 63 sa-
mo v nedeljo.

Bili so trenutki, ko so nemška
in italijanska letala napadala na
zemljo ali morje skoro s prav
tako naglico kot njihove bom-
be, dočim je cela procesija tež-
ko poškodovanih letal "odšepa-
la" nazaj proti Italiji.

Podnevi je priletelo nad Mal-
to samo nekaj letal, zvečer pa
so priletela v velikih skupinah.
Danes je bilo sestreljenih iz
zraka nad Malto 14 letal.

Zračnih bojov nad otokom so
se udeležili tudi ameriški letal-
ci, katerih je bilo 17 nedavno
poslanih tja.

"Cirkus" se je pričel v sobo-
to, ko je priletelo nad Malto
mnogo nemških in italijanskih
letal, proti katerim so se nemu-
doma dvignili angleški in ame-
riški letalci, ki so si naglo iz-
brali skupino italijanskih letal
ter jo razstrelili na kose.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Johnstown, Pa. — Dne 29.
aprila je tukaj po kratki bolezni
umrl Lukas Strvasnik iz Her-
minieja, Pa., star 74 let in ro-
jen v Gozdu pri Kamniku na
Gorenjskem. Nahaal se je v
Johnstownu začasno pri svoji
hčeri in njegovo truplo je bilo
odpeljano v Herminie, kjer je
imel svoj dom in krojaško de-
lavnico mnogo let. V Johnstow-
nu zapušča sina in hčer, v Her-
minieju sina, v Chicagu pa dve
hčeri in ena od teh, Uršula, je
žena br. Lovrenca Gradiška,
tajnika bolniškega oddelka S.
N. P. J.

Livingstown, Ill. — Pred dne-
vi je tukaj preminil po šestme-
sečni bolezni pionir Andrej Kla-
vora, ki je bil rojen v Kalu pri
Bovcu na Primorskem. Uničil
ga je rak. Zapušča ženo, sina in
hčer.

Italijani resignirano čakajo na svoj poraz

O izidu vojne si ne delajo
nobenih iluzij in vedo, da
bodo izgubili, pa naj zma-
ga kdor koli.

LONDON, 11. maja. — Ose-
be, ki so dospale v Lizbono s po-
sebnim vlakom, ki je pripeljal
tja ameriške diplomate iz Itali-
je, so izjavile, da Italijani re-
signirano čakajo na poraz, do-
čim Nemci še vedno upajo, da
bodo zmagali v tej vojni, dasi
ne vedo, kako. Neki diplomat
je izjavil, da je po vsej Nemčiji
govor o nevarnosti druge
fronte. Dočim so Nemci silno v
skrbih zaradi ruske fronte, so
še v večjih skrbih glede možno-
sti zavezniške invazije evrop-
skega kontinenta.

Neki drug diplomat je izja-
vil, da si Italijani ne delajo no-
benih iluzij in vedo, da bodo
poraženi, pa naj zmaga ta ali
oni.

Darovi za pomožni odbor

Lokalni odbor št. 2 Jugoslo-
vanskega pomožnega odbora v
Clevelandu je prejel do sobote
sledeče darove ali prispevke:
Louis Adamič, Milford, N. J.
\$100.00; A. M. Meyer, Detroit,
Mich. \$5; K. Erznöžnik, Red
Lodge, Mont. \$29.25; John U-
rek, Omaha, Nebraska \$17.00;
društvo Novi dom št. 7 S. D. Z.
\$10.00; Joseph Stefančič \$1.00;
V. Salmič \$5.00; Napredne Slo-
venke št. 137 S. N. P. J. \$25.00;
Mary Križmančič \$1.00; Fran-
ces Novak \$10.00; Mr. in Mrs.
Vene \$3.00; Mr. in Mrs. Anton
Debevec \$5.00; Joseph Lapa-
nja, Auburn, Ill. \$31.00; Anton
Golob \$2.00; Tončka Jevnik \$5;
Anna Strle \$10.00, Tončka Sim-
čič \$5.00, Frances Ilc \$5.00;
Po \$1.00 so darovali: Louise
Lenaršič, Josephine Tratnik,
Theresa Zihlerl, Josephine Pajk,
Anna Azman, Ančka Eršte, Jo-
sephine Močnik, Agnes Lunder,
Jennie Skup, Josephine Zakraj-
šek, Josephine Mežnaršič, in
Agnes Zagar. Dva dolarja je
darovala Ivanka Martinčič.
— Skupaj \$285.25. Hvala vsem!

Pomožni blagajnik lokalnega
odbora št. 2 JPO, SS. je naš po-
znani August Kollander, ki ima
pisarno v Slovenskem narod-
nem domu. Stopite v njegov u-
rad in izročite mu darove za na-
še nesrečneže v stari domovini.
Prav rade volje vam bo napisal
potrdilo za sprejeti denar.

UMOR POLICIJSKEGA ŠEFA V JUGOSLAVIJI

LONDON, 11. maja. — Iz Vi-
chyja se poroča, da je bil v Bi-
tolju, v Srbiji ustreljen v vrat
odnotni policijski šef, ko je ko-
rakal po ulici. Bil je na mestu
mrtev.

Dr. Kern odsoten

Za teden dni je odpotoval iz-
ven mesta dr. Frank J. Kern. V
svojem uradu bo zopet 18. ma-
ja.

Govornik na seji

Kot govornik bo nocoj nasto-
pil na seji demokratskega kluba
v Euclidu, John J. Prince,
pomožni okrajni pravdnik. —
Članstvo je vabljeno, da se u-
deleži.

Direktorij SND

Nocoj ob 8. uri se v atelju vr-
ši direktorska seja Slovenskega
narodnega doma na St. Clair
Ave. Prosi se vse direktorje, da
se polnoštevilno udeležijo.

ALI SE BO ZAČELA ZDAJ VOJNA S STRUPENIMI PLINI?

Velika Britanija in ostali zavezniški imajo v
tem orožju premoč nad Nemčijo.

HITLER JE BIL ŽE PONOVO NA TEM, DA BI SE
POSLUŽIL PLINOV

LONDON, 11. maja. — Kom-
petentni vojaški strokovnjaki
so danes izjavili, da so vse pred-
nosti in ugodnosti na strani Ve-
like Britanije in njenih zavezni-
kov v slučaju, ako bi si priza-
deval Hitler izvojevati zmago
na ruskem bojišču s pomočjo
strupenih plinov. Anglija ima
na razpolago moč izvajanja
zračne ofenzive s strupenimi
plinovi, s katerimi lahko v naj-
krajšem času ohromi vso nem-
ško industrijo.

Hitlerjeva "svečana" zagotovila

BERLIN, 11. maja. — Nem-
ški radio naznanja, da so nem-
ški viri danes naglasili, da so
Hitler in ostali nemški voditel-
ji že ponovno slovesno izjavili,
da se Nemčija v tej vojni ne bo
posluževala strupenih plinov.

Izjava časnikarja

Pierre J. Huss, eden glavnih
poročevalcev International News
Service-a, ki je živel osem let v
Nemčiji, pa je izjavil, da Hitler
ve, da bo prej ali slej poražen,
on ve, da se ne more kosati z
ogromnimi potencialnostmi Ze-
dinjenih držav, zato je despe-
raden in nevaren.

"Vporaba strupenih plinov od
strani Hitlerja bo znamenje
njegovega obupa, toda kljub temu
se bo prej ali slej zatokel k
njim," je rekel Huss.

V zadnjem hipu izpremenjeni načrti

Hitler je nameraval vporabiti
strupene pline že proti Varšavi,
toda mesto je prehitro padlo.
Prav tako se jih je nameraval
poslužiti pri bombardiranju
Londona in drugih angleških
mest, toda ker je upal, da bo
strel Anglijo v nekaj mesecih, si
ni hotel za enkrat nakopati še
tega novega sovraštva na gla-
vo.

Podmornice osišča so pogreznile dva parnika ob obali države Floride

Ameriški bombniki še vedno razbijajo po ostankih japo-
nske pomorske sile. — Kitajci pobijajo Japonce na
burmanskem cesti.

MIAMI, Fla., 11. maja. —
Neka ameriška bojna ladja je
izstrelila več strelav na dve
podmornice osišča, ki sta torpe-
dirali neko ameriško trgovsko
ladjo. Preživele mornarje so iz-
krcali v Miami, Fort Lau-
derdale in v Palm Beachu. — Dalje
je bila po podmornicah pogre-
njena ob obali Floride tudi ne-
ka angleška trgovska ladja, ka-
tere potop je videlo z obrežja
stotine ljudi.

Akcija ameriških bombnikov

Zavezniški glavni stan, Av-
stralija, 12. maja. — Ameriški
in zavezniški bombniki so bom-
bardirali nadaljna dva japonska

ČISTKA V NACIJSKI STRANKI

LONDON, 11. maja. — Iz
Stockholma se poroča, da je
nastal razkol v norveški nacijski
stranki ter da so se nekateri
voditelji ločili od načelnika
stranke Vidkun Quislinga (po
katerem so zdaj vsi izdajalci do-
bili svojo označbo). Uporni vo-
ditelji so bili poslani v koncen-
tracijska taborišča.

PREKINJENJE TELEFON- SKIH ZVEZ

STOCKHOLM, 11. maja. — V
soboto ponoči je bila brez vsa-
kega pojasnila za devet ur pre-
kinejane telefonska zveza med
Nemčijo in Švedsko. Ob tej pri-
liki so se Švedje spomnili, da so
Nemci v preteklosti pred vsako
važno vojaško potezo prekinili
telefonske zveze s Švedsko.

NEZAUPANJE NAPRAM ČASTNIKOM

STOCKHOLM, Švedska, 11.
maja. — Potniki, ki prihajajo
iz Nemčije, pripovedujejo, da
zdaj nemški častniki, ki odha-
jajo z bojne linije v ozadje, ne
smejo več jemati s seboj svojih
samokresov. Častniki se trpko
pritožujejo nad tem novim
pomanjkanjem nezaupanja, ka-
tereja je pripisati nervoznosti v
nacijski stranki.

Balincanje nocoj

Krožek št. 1, Progresivnih
Slovenk vabi vse one članice, ki
resno mislijo balinat, da gotovo
pridejo nocoj, točno ob 7:30 v
Slovenski delavski dom, kjer se
bo pričelo z balincanjem.

XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MAY 12, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 111

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

GOVOR PREMIERJA CHURCHILLA

I.

Govor, ki ga je imel v nedeljo po radiu angleški premier Winston Churchill, je bil tako značilen in zame-nit, da ga v izbrku objavljamo na tem mestu. Churchill je med drugim rekel sledeče:

Perioda, skozi katero smo šli, je bila polna pričakovanj, razburjenja, razočaranja in nesreč. Ob tem času pred dvema letoma so Nemci porazili Holandijo in Belgijo, nakar je kmalu nato padla tudi Francija.

Mussolini, italijanski "miscalculator" (človek, ki se je uštel), je videl svojo priliko za ceneno in lahko zmago ter za bogat plen. Zato je sunil v hrbet umirajočo Francijo in, kakor je mislil, na smrt obsojeno Anglijo... Ves svet, celo naši najboljši prijatelji, so namreč mislili, da je napočil naš konec...

Eno celo leto po padcu Francije smo stali sami ter držali kvišku zastavo svobode in ohranili pri življenju upanje. Zavojevali smo italijanski imperij. Uničili ali zasegli smo skoro vso Mussolinijevo afriško armado. Osvobodili smo Abesinijo. Doslej smo uspešno branili in ščitili Palestino, Sirijo, Perzijo in Irak pred Hitlerjevimi nameni. Ko smo prihiteli na pomoč junaškim Grkom, smo doživeli občutne udarce. Toda junaško smo prenesli vse te udarce izven Anglije kakor tudi doma.

In kje smo danes? Danes nismo več neoboroženi. Danes smo dobro oboroženi. In prav tako nismo več sami. Danes imamo mogočne zavezniške. Konec more biti samo eden. Kdaj in kako bo napočil, tega ne morem povedati.

Učakali smo trenutek, ko je naredil tiran usodno napako. Celo Hitler dela včasih napake. Lanskega junija je brez vsakega povoda prelomil nenapadalni pakt ter vdrl v deželo ruskega ljudstva. Ob tem času je razpolagal z najmočnejšo armado sveta, trenirano v vojni, proslavljena z neverjetnimi in neprestanimi uspehi ter opremljena z brezmejno municijo in z najmodernejšim orožjem. Poleg tega je imel tudi prednost presenečenja in izdaje.

Rusi so pod svojim bojevitim voditeljem Stalinom utrpeli izgube, kakršnih ni utrpela še nikoli nobena dežela ali vlada, toda so iz izgube preživele in vztrajali. Kakor mi, so bili tudi oni trdno odločeni, da se ne podajo, zato so prelivali svojo kri na svoji rodni zemlji. Svoj obraz so držali proti sovražniku.

Od prvega dne, ko so bili napadeni in ko ni še nihče vedel, kako se bo stvar razvila, smo sklenili bratovščino z ruskim ljudstvom ter se obvezali za uničenje nacizma in vsega, kar nacizem predstavlja.

In tedaj je naredil Hitler svojo drugo veliko napako. Pozabil je namreč na zimo. Veste, v Rusiji je namreč zima, kjer je več mesecev temperatura na zelo nizki stopnji. Zdi se, da je bil Hitler zelo slabo in površno izšolan, kajti o ruskih zimah smo že vsi slišali v šoli, on pa je nanje najbrže popolnoma pozabil.

Jaz nisem naredil še nikoli tako velike napake, kakor jo je naredil on!

Tako je napočila zima ter pritisnila s svojim mrzom na njegove slabo oblečene vojake, z njo vred pa so prišli tudi protinapadi junaške ruske armade. Nihče ne more reči, koliko milijonov Nemcev je poginilo v Rusiji in v njenih snegovih, toda gotovo več, kot jih je bilo ubitih v vseh štirih letih in pol prve svetovne vojne.

Ta človek je tako predrzen v svojem pohlepu po krvi in zavojevanju, in njegova oblast, ki jo izvaja nad nemškim ljudstvom, je tako velika, da je oni dan celo izgobezdal, da bodo njegove armade bolje oblečene in njegove lokomotive bolje pripravljene za prihodnjo zimo... S tem je priznal še nadaljno dolgotrajno trajanje vojne, katero priznanje je zavezlo nemško ljudstvo v srce kakor ledeni vetrovi Rusije...

Gotovo je toliko, da so ruske armade letos močnejše kakor so bilo lansko leto, da so se zdaj naučile iz izkušenj, kako se je boriti proti Nemcem, da so dobro opremljene in da sta njihova vztrajnost in pogum vzvišena nad vsak dvom.

To je tisto, kar stoji zdaj pred Hitlerjem.

(Dolje prihodnjice)

UREDNIKOVA POŠTA

Zapisnik

seje Občinskega sveta za Norwood okraj, vršče se 29. aprila v Norwood čitalnici.

Seja se je pričela ob 8:45 zvečer.

Zaradi odsotnosti Mr. Venclovas-a je vodil sejo Mr. Fr. Suhadolnik.

Zapisnik seje 25. februarja čitan in sprejet.

Mr. Walter J. Holmes, predsednik odbora za preiskavo stanja zavarovalnine rabe zemlje (zoning) v Norwood okraju je podal poročilo odbora. Nato je bil predstavljen Mr. Yancey, tajnik Board of Zoning Appeals ki je s pomočjo zemljevida Norwood okraja razložil, kaj je zakon, ki uravnava rabo zemlje v mestu Cleveland.

Mr. Yancey je priznal, da sedanja postava ni zadostna v splošnem, ampak potrjuje, da se ne ve, koliko je postava v sedanjem stanju koristila napredku mesta. Upa se, da se bo v kratki bodočnosti vpeljala postava, ki bi omejila rabo zemlje v Norwood okraju tako, da bi najbolj zadostovalo sedanjim in prihodnjim rabi zemlje.

Mr. Yancey v svojem govoru in poročilo Mr. Holmes-ovega odbora predlagata, da se vse ulice med Superior in St. Clair Ave. omeji za eno in dve družinske hiše namesto apartament poslopja, kakor je zdaj omejeno.

Glavne ulice, kakor St. Clair in Superior, naj se preuče, da se najde najbolj ugodne dele teh cest za prodajalne. Tako bo izvršeno. Po razgovoru je Mr. Yancey odgovoril na vsa vprašanja tikajoča se celotnega vprašanja.

Mr. John T. Howard, City Planner, Regional Association, je odgovoril na postavljeno vprašanja tikajoča se celotnega sebnost "master-planning".

Mr. Howard razlaga da "planing" je enostavno načrt, kako naj se celo mesto Cleveland in okolica razvije v korist življenja prebivalcev, zdravja, zadostnega, svežega zraka, solnca, itd. Mr. Howard je potrdil vse, kar je Mr. Yancey predlagal in še dodal, da zakon za rabo zemlje je prvi korak pri zavarovanju lastnine posestnikov.

Mr. Holmes-ovo poročilo in vsi govorniki poudarjajo, da so nujno potrebna igrišča za otroke in za odrasčajočo mladino. Pri vsem tem se pa ne sme pozabiti prostora za zabavo in počitek odraslih in tudi prostora, kamor bi bilo mogoče materam pripeljati malčke, ki bi bili drugače v nevarnosti na igriščih za odraslo mladino.

Po govoru je Mr. Howard odgovoril na vsa postavljena vprašanja. Predlog je bil stavljen, da se prizna obiskovalcen zahvala za trud in naklonjenost. Predlog sprejet (ap-lavz).

Mr. Vojnovich, odbornik City Plan Commission, je bil predstavljen in je v kratkem govoru čestital svetu za naprednost napram okolici. Rekel je tudi, da ko se bo delal načrt za celo mesto in posebno za ta okraj, bi radi vedeli vsi odborniki City Plan Commission, kaj je mnenje vseh prebivalcev, kako in kaj naj se utelesi v načrt na podlagi mnenja vseh okoličanov.

Odbor za omejitve dima in prahu v okolici je podal svoje poročilo, ki je bilo tudi sprejeto. Mr. Munn, pomožni čitalnik Cleveland Public Library s gestura, da-zato, ker je to poročilo tako izvrstno in tudi poročilo Zoning Committee naj se priobčita za splošnost.

Ta sugestija prinese na po-

vrše vprašanje, kje naj se dobi denar za pokritje stroškov. Vprašanje je bilo rečeno, ko je Mr. Holmes ponudil, da jih on brezplačno ponatisne. Z odobravanjem je bila ponudba sprejeta.

Mr. Kennick, predsednik odbora proti ropotu in hrupu pri Steel Improvement & Forge Co., je sporočil, kar je bilo prej znano, da za časa vojne se ne da izboljšati razmer. Ampak poroča, da pri razgovoru odbora z odličnim odvetnikom, se je dognalo, da če se počuti kdo izmed lastnikov hiš ali poslopij v okolici, da trpi škodo zaradi tresenja, lahko dobi zadoščenje pri postavi.

Mr. Kennick predlaga, da se piše pismo na Zoning Commission, da se vključi v zakon za uporabo zemlje v 23. vardi premenitev za razprodajalne in lahko obrt namesto za težko obrt kot sedaj. Po razgovoru o nepotrebnosti tega predloga, kjer je bil vključen v poročilo Zoning Committee. Mr. Kennick vseeno sili za predlog, ki je bil končno sprejet.

Pri razgovoru, ki je nastal o problemu parkov za male otroke in za odrasle so se zanimale P. T. A. matere in bilo je sklenjeno, da se P. T. A. združi z Zoning Committee, da se preišče vse prilike za ustanovitve malih parkov.

Mr. Alden je poročal o zanimanju General Welfare Board za oskrbo otrok, katerih starši so med dnevom zaposleni v industriji.

Mr. Suhadolnik poroča, da zato, ker niso bile ceste odločene za ARP do 29. aprila, ni bilo mogoče ničesar storiti v korist civilne obrambe. Odbor bo sklican takoj, da prične z delom.

Volilni listki, ki jih je obljubil Mr. Alinsky 25. februarja so dospeli in se bodo razpečali v kratkem.

Seja se je zaključila ob 10:42.

Prihodnja seja Občinskega sveta za Norwood okraj se bo vršila 27. maja.

OČIVIDEC O STRAHO-TAH LAKOTE V SRBIJI

LONDON, 24. aprila (New York Herald Tribune) — Neki srbski industrialec, ki se mu je posrečilo pobegniti iz Jugoslavije in prispeti v London, je izjavil, da srbskemu narodu grozi smrt od lakote še pred prihodnjo zimo, če se žaveznikom ne bo posrečilo poslati pomoč. Pravi da pomanjkanje hrane povzroča med otroki slepoto.

Dalje pripoveduje, da Nemci ravnaajo s Srbi bolj hudobno in nečloveško, kot s katerikoli narodom v zasedenih ozemljih. Vzrok zato je četniško bojevanje, v katerem je na nemški strani padlo 14,000 do 20,000 vojakov in dejstvo, da so morali Nemci zaradi tega reševati šest kazenskih divizij najhobjših vojakov. Prevoz šest in dvajsetih preostalih divizij je bil zaradi "kaotičnega stanja prometnih sredstev" zelo težak in nevaran.

GREATER CLEVELAND SAFETY COUNCIL
Annual Individual Membership Campaign - May 4 to 18, 1942

Junaški letalec

Mornariški poročnik in letalec Edward O'Hare, ki je nedavno sestrelil pet japonskih bombnikov, je bil te dni odlikovan po predsedniku Rooseveltu z najvišjim ameriškim odlikovanjem — s kongresno kolajno.

Potopitev ladje "Trepča"

V petek 13. marca ob pol enajstih dopoldne, okrog 200 milj od ameriške obale je komandant neke nemške podmornice naravnal periskop v smeri jugoslovanske ladje "Trepča". Eno sekundo pozneje je dal ukaz naj se spusti torpeda.

Posadka na brodu je bila postavljena iz Hrvatov, ki so se obvezali da bodo vse svoje sile in sposobnosti postavili v službo borbe za Jugoslavijo in za veliko stvar za katero se bore Združene države. Prav v tem kritičnem trenutku je njihova ladja vozila važen tovar v panj vojne industrije ameriškega skladišča demokracije.

Torpedo je tresel v ladjo s strašno močjo. Steber vode se je dvignil v zrak, oblaki dima so zavili ladjo in gromki tresk je pretresel mirni zrak. Težki udarce je zadel ladjo v višini vode v bok; ladja je bila težko naložena in ravno v dolini vala, ko je zadel usodni strel. Posadka je bila pri delu. Poedinci so bili na svojih mestih in na svoji rečni straži. Drugi so bili v kabinah, čitali, počivali ali pa se brili. Radio-telegrafist je bil za svojim aparatom s slušalkami na ušesih.

Napad podmornice je presek navadno življenje posadke na ladji. Nenadoma se je pojavilo vprašanje živeti ali ne. Dva mornarja je eksplozija na mestu ubila. Tretji častnik, Vojko Ružić je bil na straži, se je vzpenjal po desnih stopnicah na most. Torpedo je zadel pod njegovimi nogami in nihče ga ni več videl. Druga žrtev je bil Swiskozizki Benedikt, Poljak, ki je na ladji opravljal delo mi-zarja vsega nekaj metrov oddaljen od kraja eksplozije.

V ladjinem boku je zijala velika odprtina. Rešilne čolne na desni strani je eksplozija raznesla na koščke in železni drogov, na katerih so viseli, so se upognili na znotraj. Kabino radio-telegrafista je strlo in nobenih prošanj za pomoč ni bilo mogoče poslati. Samo dva čolna sta ostala nepoškodovana, oba na levi strani. Prišel je ukaz, da se spusti v morje veliki rešilni čoln št. 4 in posadka se je zbrala ob njem.

Dvajset jih spleza v čoln, ostali pa so začeli spuščati. Vrvi, s katerimi so ga spuščali pa se zapletejo in ker se je mudilo je bilo treba uporabljati nož. Zato se je rešilni čoln spuščal neenakomerno. Ladja pa je vozila kar naprej s prejšnjo brzino osem in pol vozlov na uro. Stroji niso bili ustavljeni, a... ito navzdol v nerazsvetljeno strojno dvorano je nevarno. V tem se je velik

val razlil čez rešilni čoln in prevrnil v morje deset mornarjev. V istem trenutku so bile prerazane zadnje vrvi. Ljudje v prevrnjenem čolnu so začeli grabiti za vrvi in nekateri so obviseli nad morjem. Med njimi je bil drugi inženir Mate Pavić in kurjač Stripe Grbić, ki sta padla v morje in ostala za ladjo, katera je plavala dalje.

Rešiti se nista mogla. Drugi so jih videli, kako sta se borila, a potem sta oba izginila pod vodo.

V tem času se je rešilni čoln oddaljil v morje. V njem je bilo nekoliko mornarjev, a še več jih je bilo v vodi. Ostali člani posadke na krovu ladje so metali v morje velike kose lesa, v pomoč tistim, ki so se borili z valovi.

Kopetan ladje Marokini je odredil, da se vrže v morje rešilne splave, ki so bili na sprednjem delu ladje. Po težkem delu so splavi zaplaval in ostanek posadke, razen kapetana, prvega častnika Gilda Frančiškovića, prvega inž. Petra Ferencića in nekoliko drugih, ki so morali opravljati svojo dolžnost na ladji in skrbeti za varnost posadke, so začeli skakati v vodo ob desnem boku ladje. Takrat so bili splavi že več tisoč metrov oddaljeni od ladje.

Na ladji ostane kapetan in majhna skupina okrog njega. Začeli so spuščati drugi, manjši čoln št. 2 na levi strani ladje, ki je imel luknjo v dnu. Mornarji so jo zamašili cunjami in spustili čoln z dvema mornarjema v morje.

Bilo je okrog deset minut čez 11 uro, ko je kapetan skočil z ladje in splaval do malega rešilnega čolna. Na "Trepči" ni bilo več živega človeka. Ranjena ladja se je globoko zarila v morje in še najprej hrabro sekala valove. Zadnji konec se je dvignil visoko v zrak. Propeler se je vrtel kar naprej.

Ko se je vsa to dogajalo, se mornarjem v velikem čolnu posrečilo izprazniti vodo iz čolna in postaviti jadro. Marljivo so reševali nesrečnike, ki so plavali v bližini. Kakšnih 10 minut po torpediranju ladje se je na površini morja pokazala podmornica — velika podmorska bojna ladja oborožena s topom in protiletalsko strojnico. Nekdo je fotografiral naše nesrečnike, hladno in neumljeno, in nihče ni pokazal naklonjenosti, da bi jim pomagal. Neki nemški mornar je pobral rešilni pas, na katerem je bilo napisano ime "Trepča".

Ljudje v rešilnem čolnu so nehali veslati in čakali, da podmornica izgine izpod morske gladine, ker nihče ni hotel postati ujetnik na podmornici. K sreči je podmornica izginila in tako so v miru nadaljevali pot.

Počasi so začeli premeščati ljudi. Ranjene so preselili v večji čoln in pazili so tudi, da pravilno razdele obteženost. Posadka ladje, ki jim je "Trepča" bila drugi dom, je vrgla še zadnji pogled na "Trepčin" grob in odveslala proti zahodu.

Sledili so trije dnevi, ki so ljudi izčrpali. Čeprav so imeli dovolj hrane in vode za 15 dni, ni bilo lahko, ker je vreme bilo viharno. Čolni so vsled eksplozije bili polni odprt in puščali so vodo z vseh strani. Nepristano sta dva mornarja zadrževala vodo iz velikega čolna.

Voda je nepristano tekla v

ŠKRAT

Novice z domaće fronte

Na konvenciji S. D. Z. bo drugi vo Ribića posrednik? Po lo pet delegatov. Bodo že nekako razinili.

Dragi gosti! Anton Kras prišel iz Kolbe Alaske, na k svojih sestri, ko, 974 E. 70. katere ni videl 37 let. Oglasil se je in nas potvrdil tal vse v S. D. Domu. Povabil je, da ima gostinjo in bartenderje. Vzhodni Ribić pri njemu. Tavo bo gotovo do postrežbe, v v. m.

Sedajle, ko je vojska, vam na moj ofic takale kar po angleško:

Benefit Dinner for thur Bomber, sponsored by Greater Collinwood Unit of American Women's Voluntary Services, Wednesday, May 1942. Dinner served o'clock until 7:30, at the wood Post V. F. W., 527 E. St. Music and entertainment by Herman Pirchner and his pine Village Troupe. Make reservations early. Call Glorville 7441 or come to quarters, 15217 St. Clair. Let's all cooperate and buy MacArthur a bomber. Mrs. Ann Christopher — Josephine Sessave.

Naš major Lausche je povabljen.

Kupite bonde, pravim!

Joe Pagan

čoln. da bi v eni uri čoln plavode, če je ne bi sproti morven. Zaradi tega so mornarje dje sedeti z nogami v slani ves čas potovanja.

Drugi dan je bil mrzel in blačen. Ploha hladnega je jih je premočila do kake in se mogli posušiti. Tistega so slišali kakšni dve milj dle trobiti dve ladji. Videlo je komaj 500 m pred seboj ladji ste odplavali mimo. Treg dne je nastala velika boja, ki je gonila čoln proti zapadu. Okrog poldne istega dne so pazili v razdalji kakšnih 5 milj ladjo, ki je vozila v smeri. Bila je švedska ladja "Sicilia", ista, ki sedaj voz Grčijo življenske potrebštin.

Težki dnevi za naše mornarje so bili mimo. Na švedski tovarni ladji so jim priredili najprej sprejem, sprejem, ki ga so tovariši na morju znajo drug drugemu.

DEKLETA IN ŽENE

Ne odlašajte! Naročite si fini FUR-COAT ali "STERLING" suknjo za bodočo zimo na "VILLAGE CALL" in to direktno iz tovarne SEDAJ dakler dobite še dobro blago po nizkih cenah. Za dobro blago in posteno postrežbo se vam priporočam

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd. ENd. 3426 ali 8506

PROCES

PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Pro vprašanje, katero bi ho- tukaj postaviti, je vpraša- tem, ali sta v ti zadevi so- Buharin in Rikov, ali vedela, da se pripravlja to- rovično hudodelstvo. Na to- ranje odgovarjam brez o- govnanja in odločno: da, ve- sta, da, sodelovala sta. Imamo operirati z nobenimi- Rikov izpovedbami, zlasti iz- povedbami Jagodovimi — ope- lom samo 1.) z izpovedba- Rikova in Buharina samih, tem, kar imenujem "logi- karni". Kako tukaj obsto- kar? Poglejte, kaj govori o Rikov. Rikov je izpovedal, je pri njem, pri Rikovu, t. pogovor z Enukidzejem, t. enim najaktivnejših članov organizatorjev zarotniškega o. O tem, koliko je bil Enu- se aktiven pri organiziranju- rovu, imamo izpovedbe Mak- Dikovskega, Enukidze- je nekajkrat pozval k sebi in- njal navodila, kako naj se- umori Valeriana Vladimi- Kujbiševa. Enukidze se- kavl s to "zadevo" skupno- go. In s tem Enukidze- je imel Rikov pogovor. O- dal Rikov sam: "Meni je E- Buharin sporočil, da trockiste in- izpovedbe izredno skrbni vpliv, Buharin razpolaga Gorki, da- trocki odločen pristaž Stali- na strankine generalne lini- To je isto, kar je slišal Bes- od Trockega leta 1934 in- je prinesel seboj jeseni leta- ter izročil kolovodjem, gla- tem tega bloka.

izpovedb Rikova sledi to- rva nepodbitno dognana o- rina: Rikov in Enukidze se- 1935 pogovarjata o Gorkem, rita o velikanskem vplivu, a ima na javnost Aleksej- novičev Gorki kot zvest pri- je pri pristaž strankine ge- line linije, kot zvest prija- in pristaž stalinskega vod-

av to je vznemirjalo trocki- in zinovjevce, vznemirjalo je prav tako, kakor jih je- mirjalo tedaj, ko so raz- njali o umoru Sergeja Mi- roviča Kirova. Kajti Sergeja- novičeva Kirova so si bili iz- za žrtve svojega hudodel- iz istih razlogov. Tu je to- polna indetiteta, popolna- lovska logika te zarote.

ki pa sledi dalje? "Oni — nekisti in zinovjevci) sma- — pravi Rikov, — da je- tudi takega pomena Gorkega- njegovega pomena pri nas- iz nezvestnosti ni potrebno po- gati — smatrajo za potreb- na vsrta, kakor se je on- ali, da se likvidira njegava- tična aktivnost." Če bi bil

V pričakovanju alarma

Na sliki vidimo mladež iz Chicaga, ki si zatiska ušesa v pričakovanju alarma siren, ki naznanjajo vežbe za slučaj zračnih napadov.

Člani pacifičnega vojnega sveta

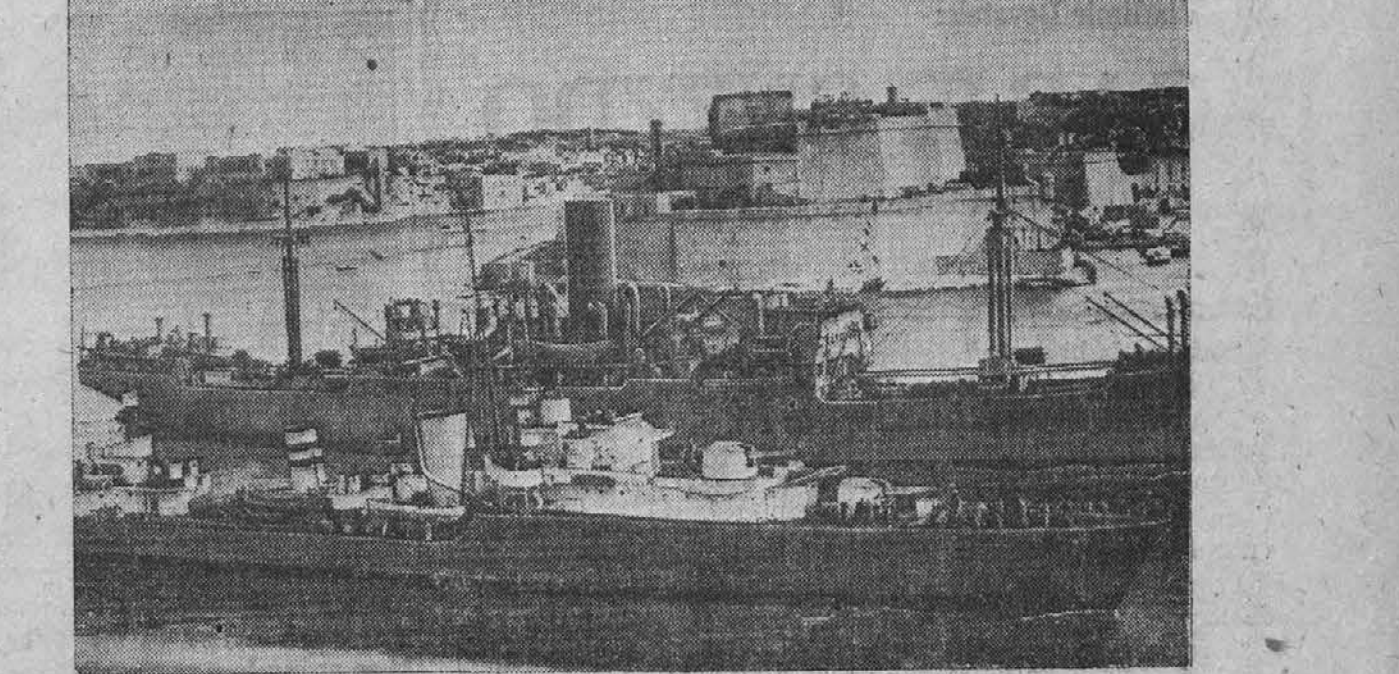
Od leve na desno so: dr. Evatt iz Avstralije, dr. T. V. Soong iz Kitajske, in dr. Alexander Loudon iz Nizozemske, ki pravkar odhajajo z neke seje v Beli hiši, kjer so se posvetovali o strate- giji na Daljem vzhodu.

dokazani in dognani sledeči fak- ti, iz katerih, sledi en sam za- ključek — zaključek, da je Ri- kov sodeloval pri pripravlja- nju umora A. M. Gorkega. Pr- vič sta l. 1935 Enukidze in Ri- kov govorila o posebni mržnji, katero je gojil blok napram A- lekseju Maksimoviču Gorkemu. Sicer zvaljujeta zadevo na troc- kistično - zinovjevski del bloka, ali to ne izpremeni nič na stva- ri. Drugič sta izražala to mr- njo tako razjarjeno in s takimi izrazi, da je to govorilo o pri- pravljajanju nasilstva z name- nom, da bi "likvidirali politič- no aktivnost Gorkega." In tret- jič, likvidacija politične aktiv- nosti Gorkega je bila zamišlje- na tja do uprave nasilnih sred- stev zoper Gorkega.

Četrtič so ta nasilna sredstva vključevala tudi umor Alekseja Maksimoviča Gorkega. O teh nasilnih sredstvih sta Rikov in Buharin vedela. Vedela sta, da se pripravlja umor Gorkega, or- ganizirala sta ta umor in sta mu bila pokrovitelja. Rikov in Buharin sta na ta način sode- lovala v tem nad vse podlem u- moru.

Buharin pa, — ta prokleta

Ojačenja za Malto

Na sliki vidimo dvoje najnovejših angleških rušilcev, ki sta pravkar priplula v Malto za ojačenje ondote mornarice.

sam priznava, da je l. 1935 leto dni pred smrtjo Gorkega, Tom- ski sporočil Buharinu, da pri- pravlja Trocki sovražni čin zo- per Gorkega. To je popolnoma isto kakor ono, kar je govoril Rikov, ko je podajal svoj pogo- vor z Enukidzejem. To pa je zopet isto, kakor ono, kar je- pravil Bessonov, ko je pripove- doval svoj pogovor s Trockim v Parizu julija meseca 1934. Vse to se med seboj ne razlikuje.

Pristopimo k drugemu vpra- šanju: v čem pa obstoja ta so- vražni čin, kaj je ta sovražni čin? Dobiti od Buharina odgo- vor na naravnost postavljeno vprašanje ni tako lahko. Vpra- šal sem ga: "V čem obstoji ta sovražni čin?" Naravnost ni od- govoril ničesar. Rekel je: "Ak- cija zoper 'stalinovca Gorkega' kot zagovornika socialistične gradbe sploh in Stalinove stran- kine politike posebej." Za kaj je tukaj šlo? "Šlo je za tisto veli- ko resonanco, katero je imela vsaka beseda Alekseja Maksi- moviča na mednarodni areni sploh in zlasti med inteligen- co.

Zopet se popolnoma ujemajo fakti, o katerih je govoril Ri- kov, o katerih je govoril Bes- sonov, o katerih je govoril in- vedel Jagoda, o katerih je govoril in vedel Bulanov. Tu je vse or- ganično povezano.

Vprašal sem: "Ali je Tomski izvršitev sovražnega čina" na- pram Gorkemu povezoval z vprašanjem o strmoglavljenju Sovjetske vlade?" Buharin je odgovoril, da "v bistvu je pove- zal." Potemtakem ni šlo le za to, da bi se storila Gorkemu o- sebná, neprijetnost, da bi se, ka- kor je umetelno govoril Rikov, "likvidirala njegova politična aktivnost." Šlo je zato, da bi se izvršil zoper Gorkega tak čin sovražnosti, ki naj bi neposred-

no tvoril enega elementov za strmoglavljenje Sovjetske obla- sti.

Jasno je, da kadar se postav- lja vprašanje tako, ne gre za to, da bi se Gorkemu onemogo- čilo pisati članke ali predavati, čeprav ni bilo niti to v vaši o- blasti, gospodje morilci. Potem- takem moramo tukaj priznati, kar je tudi Buharin potrdil — da je spadal sovražni čin zoper Gorkega v zvezo z nalogo gle- de strmoglavljenja Sovjetske oblasti; da je spadal med akte, med čine boja zoper Sovjetsko oblast.

Vemo, kako so zarotniki sta- vili vprašanje o boju zoper Sov- jetsko oblast. Njihove metode so bile teror, izdajstvo itd.

Buharin pravi: kadar govor- o sovražnem činu, se more pod- tem razumeti vse, vključaje te- roristične čine; amplituda kole- banj je tukaj jako velika. Bu- harin priznava, da umor Gorke- ga ni bil takrat izključen. To je- zadržito priznanje, s katerim se Buharin popolnoma izdaja.

Govoril sem že o načinih, s pomočjo katerih so bili izvrše- ni trije teroristični čini — zo- per Menžinskega, zoper Kujbi- ševa in zoper Alekseja Maksi- moviča Gorkega.

Pozornost vzbuja način, s po- močjo katerega so bili izvršeni ti umori. To je način postopne- ga umora, način "umora z ga- rancijo", o katerem je govoril Jagoda, — način umora potem uporabljanja strokovnega zna- nja sokrivcev. Ni slabo naka- njeno. Levin, Pletnjev, Kaza-

kov, Maksimov-Dikovski, Kr- jučkov, Bulanov — banda moril- cev, posebej šolana banda, je so- delovala v tej "zadevi". Opoz- riti vas hočem na posebni način in posebno vlogo, katero so i- grali pri izvršitvi tega umora obtoženi zdravniki Levin, Kaza- kov in Pletnjev. Poprej pa se hočem zadržati pri nekaterih pripombah. Zgodovina in kroni- ka kriminalnih umorov nam go- vori, da se v poslednjih deset- letjih zastrupljenja s pomočjo poklicnih morilcev skoraj niso več dogajala.

Na mesto teh zastrupljal- cev so stopili zdravniki. Če od- prete učbenik sodne medicine doktorja Karola Emmerta, pro- fesorja bernske univerze, boste našli v njem izredno poučne po- datke. Emmert piše:

"Umori potom zastrupljenja se dogajajo sedaj redkeje nego poprej, deloma zato, ker je ne- zdravniku postalo težje, da bi si preskrbel strup. Zato se zastrup- ljevalci po poklicu, kakršni so bili poprej, ne najdejo več. In če se tudi najdejo taki slučaji, so to čisto osebe zdravniškega stanu."

Zato ni nikakor slučajno, da si je Jagoda izbral za svoj stra- hoviti naklep in za njegovo re- alizacijo ravno zdravnike. Upo- števal je takorekoč zgodovin- sko konjunkturo.

(Dalje prihodnjilo)

Točna postrežba

Trgoceem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovolji- vo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poroče- vanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje je zastopnik:
Mr. John Renko, 955 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:
Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680

Za newburško in zapadno okolico:
Mr. John Peterka, 1121 E. 68 St.,
ENDicott 0653

BUY U.S. DEFENSE BONDS!

COASTERS, CALIFORNIA

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'

Wake Up, Americans!

Wake up, Ameri- cans!
Make America's answer roar out over the world. Every citizen must back the United States Army and Navy to victory—back them with work and money.

Do your part; Buy United States Defense Bonds and Stamps at your post office, bank, or savings and loan association. Get Defense Stamps at your re- tail store or from the carrier boy of this newspaper.

Did You Place Your FALSE TEETH In a Glass Last Night?

Thousands do and wonder why their den- tures remain dull and stained — why they suffer with offending denture breath. They fail to realize that water alone is not a clean- ing agent — but now, there's a great formula perfected by a dentist, called Siera-Kleen that thoroughly cleans false teeth like magi- no brushing! Simply put a little Siera-Kleen Powder in a glass of water—soak your teeth — now they sparkle, are really clean and look like the day your dentist said, "Don't they look natural?" Try Siera-Kleen — lasts long — costs only 30¢. At all druggists.

Old Farmer's Recipe: Mix Allenru and Lemon Juice to get quick relief from pains of rheumatics and neuralgia. Druggists have Allenru — grocers have lemons.

Acid Indigestion

What many Doctors do for it — When excess stomach acid causes gas, sour stomach or heartburn, doctors prescribe the fastest-acting medicines known for symptomatic relief—medicines like those in Bell-sun Tablets. Try Bell-sun yourself. Gas, and being comfort very quickly—yet are not a habit! Only 50¢. At drug stores. If your very first trial doesn't prove Bell-sun better, return bottle to us and get double your money back.

Vladimir Levstek:

GADJE GNEZDO

Povest iz dni trpljenja in nad

"Odprodala bi sveta."

"Niti toliko, da stopiš nanj!"

"Ne boš ga mogla obdelati..."

"Naj leži tako!"

"Dobro sem mislil... Bog ti daj zdravje in moč, sosed; vražja ženska si."

Prodaj je kljuko hlapcem in deklam.

"Gremo," so povedali. "Nimate nas s čim rediti, s čim plačevati."

"Vi boste imeli, jaz bom grizla kamenje, ki ga zmečete z njiv! Kdor noče delati, naj se pobere."

Urša in Tina sta šla, drugi so vsi ostali.

V temi je priburjal Petschnig, ki so mu nesli na uho:

"Mož denar! Das ist Betrug!"

Kje je denar? Prodajati ne pustim, dokler so cesarske postave na svetu."

"Zapri čeljusti. Kje imaš prvo menico?"

Raztrgala je papir ter mu ga vrгла v obraz, obenem z odštetim denarjem.

"Z drugo se prikažeš, ko bo čas. Marš."

Toda pet tisočakov... Drugi dan je prišla k sosedu.

"Zmorem, Galjot; eno je plačano, za drugo mi manjka pet tisoč."

Galjot se je počelšjal za ušesom in skremžil obraz.

"Rekla sem, če bi jih ti posodil... Ne izgubiš jih, s tem je vse poplačano; zapišeš se na prvo mesto. Jaz ne pijem, Galjot, ne kvartem kakor moj rajni."

"Vam, teta. Samo presodi: težak križ si naložila, če te zlomi, ne morem priznati, ker imam sam svoj grunt in svoje ljudi. Denar je denar, pomisli."

"Vse je premišljeno, Galjot. Pet tisoč dobim na Kastelčevu, kjerkoli potrkam. In ne zlomi me, dokler imam otroke, bodi brez skrbi. Ali če bi me zdobil, da veš: ti in jaz sva tiste sorte, ki zemlje ne da iz rok. Kadar bom tako daleč, vzemi in drži. Ti veš, kako so hoteli in kdo je bil... Rajša vidim, da vzame naš hudič, ko njihov bog."

Galjot je osuplo pogledal, kakor da sliši novo besedo. Oko se mu je skalilo, mežiknil je, posmrkal, zakašljajal in zdajci iztegnil desnico:

"Udari, Kastelka! Vidim, pekkel te ne spravi na tla, sama si vsa nad vragovi. Da sem te prej poznal, še prosenega zrna ne bi bila prodala; dokler je Galjot na svetu, ne boš več trkala drugod."

Tako je vdova rešila grunt. Doma je vzela vse tri na kri-lo ter jim povedala.

"Ne boste se klatili brez doma, revčki, sirote moje male! Mati vam vrne, kar vam je oče vzel."

Dečki je niso razumeli; toda

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
Henderson 2978General Electric
Magic Chef, Tappen in Grand
kuhinjske peči
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Patriotičen mlekar

S praznimi steklenicami vred pobirajo mlekarji izpred vrat tudi stare knjige in magazine, ki se pošiljajo v razvedrilo ameriškim vojakom.

nimi silami in mislila njene tihe misli; obraz ji je otrpnil, usta so se navadila kleti, srce se je nabralo v grče in vozle kakor gabri v bregu. Toda izpolnila je svojo obljubo.

Širok pas od spreminjaste žide, sega Kastelčevu čez vso dolino, spremlja potok daleč po obeh straneh in se vzpenja tu na vrh Sevskega hriba, tam na sleme Konjske rebri. Vdova gleda svoje roke in misli, kako bele so bile, preden so jo začele raztezati; nekaj kraljevskega in svečeniškega je v njenih očeh, ko se toplo smehlja svoji zemlji.

Solnce, dež in vetrovi so ji pokorni, čeprav jih nihče ne kolne srditeje od nje; glej, pika na nebu se je razlezla v oblak s črnkastim robom—dež bo rosil, še preden se vzdigne solnce na višek.

In ko se vrača po brvi, udari gospa s svojo palico ob hloed ter tresce pest proti dimu za hrastjem:

"Tod čez ne pridete, kanale! Satan vas vzame prej ko mene—in prej ko nas, ki smo tu doma..."

Potem se zgane mehko v njenem srcu.

"Reva Polona bi vendar ostala; kam se obrne s polnim trebuhom? Toda če rečem, naj čaka tu, ji lahko umre, in nemara še ona povrhu. Rajša naj se pobere..." Sam zlodej je dal to mojo prekleto smolo z ljudmi!"

Molče koraka po lepih, gospodsko opravljenih sobah. In da bi vendar storila dobro, vzame iz miznice nov petdesetkronski bankovec, položi ga v ovoj ter piše trdo in široko:

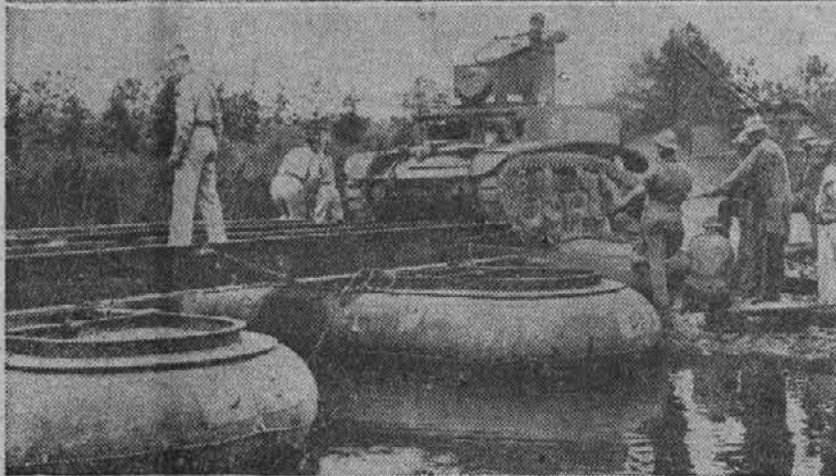
"Družbi svetega Cirila in Metoda v Ljubljani."

Zraven papir s poročilom:

"Da se nam zalega ne izpridi, pošilja to betvece vaša stara Kastelka."

Ljubljanski gospodje jo dobro poznajo. Smehlja, komaj viden, ozarja vdovi obraz.

Nove vrste pontonski most

Na sliki vidimo vojake 16. polka inženirjev (superjev) ki so zgradili preko reke most iz gumijastih pontonov, kateri so zavzeli mesto nekdanjih nerodnih lesenih čolnov in splavov. Na gornji sliki je tak gumijast ponton, na spodnji pa vidimo sekcijo dograjenega mostu, preko katerega vozijo lahko najtežji tanki, katerih enega vidite na mostu.

II.

In potem ima Kastelka svoje tri gade, ki jih ljubi, čeprav se sebi ne prizna.

Kadar so gadje na počitnicah, se vede, kakor bi jih komaj opazila; dokler pa se hiša lišpa za njih sprejem, ji roje po glavi noč in dan.

Od nekaj je določen sinovom isti dan prihoda: ako se Joža in Tone prezgodaj vrneta iz Prage, čakata v mestu na Janeza, in narobe.

"Da ne bo komedij za vsakega posebe," se izgovarja gospa. V resnici pa hoče užiti trojno svljenje v dušku; zanjo mora biti vse močno, od jutranjega brinjeveca do materinskega zadovoljstva, ki ga taje vse gubice v njenem obrazu.

Se majhnim jim je namenila učenja, kolikor ga zdrže dohodki; deloma želi sinovom vstopa v višji duševni svet, ki ga je dekle oddalec gledala izza "Ljubljanskega Zvona," deloma upa, da bodo učenejši bolj cenili zemljo, katero jim zapusti enkrat, in spretnje množili.

Molče koraka po lepih, gospodsko opravljenih sobah. In da bi vendar storila dobro, vzame iz miznice nov petdesetkronski bankovec, položi ga v ovoj ter piše trdo in široko:

"Družbi svetega Cirila in Metoda v Ljubljani."

Zraven papir s poročilom:

"Da se nam zalega ne izpridi, pošilja to betvece vaša stara Kastelka."

Ljubljanski gospodje jo dobro poznajo. Smehlja, komaj viden, ozarja vdovi obraz.

Mlad fant

prost vojaščine, dobi delo za šofirati truk. Okrog 40 ur dela na teden. — Dobra plača in provizija. — Kogar zanima, naj pokliče Henderson 5311, ali vpraša v uradu "Enakopravnosti" za naslov.

Proda se

hišo za eno družino na 997 E. Blvd., nasproti parka. 4 spalnice in zgotovljeno tretje nadstropje. — Garaža za 2 avta. Dober nakup! Pokličite: Mr. Bialosky, MA. 0300.

Mornariški tajnik

Na sliki je mornariški tajnik Frank Knox, ki govori o sedanjih delavskih zakonih.

piše doktorsko nalogo, Janez maturira; z njim se dolgo nista menila o bodočnosti. Vdova čaka počitnic radovedneje ko prejšnje čase.

"Kaj poreče gadje seme?" se vprašuje.

Zadnje dni imajo dekle križevpot s pripravljanjem fantovske sobe.

"Pomivaš, Jera? Si zofo obrišal, Micon? Polona, kje so zastori, da te tristo kosmatih!"

Polona je še pri hiši. Gospa ji takrat ni rekla ostati, ali grešnica se je potulila in sama ni šla; ob nedeljah se igrajo dekle z njenim črvičkom, in šimen ga ujčka, on že ve zakaj.

Nazadnje pridejo mati pogledat, ali je vse na mestu: knjižna polica, usnjata zofo, s katero je iznenadila Jožo po maturi, tri postelje, slovenska zastava nad Janezovim zglavjem in zemljevid slovenskih dežel, ki ga je

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19____

FOR VICTORY

V ROKAH VSAKEGA SLOVENCA V AMERIKI BI MORALA BITI...

knjiga našega slavnega rojaka

Louis Adamičič

"Two-Way Passage"

Cena \$2.50

(Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsak Amerikanec,"

... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.